

Námět před střihem

Název dokumentu: **ZLATÍ**

Autor: **Martin Šeda**

Anotace

Ústředním tématem dokumentárního snímku *Zlatí* jsou životy dvou jedinců, respektive jejich společný život v manželství. Osudy Jaroslava a Vlasty Rezkových sice nijak zvlášť výrazně nevyčnívají z řady osudů lidí doby, svým způsobem jsou však výjimečné.

Dokument podává zosobněný, citlivý vhled do života dvou obyčejných lidí, kteří žili, pracovali a vychovávali nejlépe, jak uměli v časech, které sice nepřáli životu v nadbytku a majetkovém zajištění, zato prověřovali vůli a trpělivost všech, kteří netoužili než po klidném životě. Vylíčení půl století trvající cesta lidského soužití vedoucí ke dni, kdy se z nich oficiálně stávají „zlatí“.

Záměr

Záměrem je představit dva obyčejné a zároveň přitažlivé osobnosti formou mírně poetického observačního dokumentu, odvyprávět příběh jejich vlastními slovy. Toho chci dosáhnout za pomoci montáže útržků rozhovorů s každodenními situacemi, ozvláštněné opakujícím se motivem zlaté svatby.

Narativ

Úvod

Film začíná příchodem a sazením dědečka na lavičku, na které si vychutnává cigaretu. Střih na babičku, jež mluví o problému vyplnění volného času v zimním období, o společných ránech, o stárnutí. Střih do titulku oznamujícího název filmu.

Přípravy zlaté svatby

Rozostření na záběr zahrady. Na ní stojí velký stan, dědeček do něj nese nádobí. Následuje sled záběrů příprav různého druhu (žehlení, příprava chlebičků) a situaci, jež prozrazuje padesátiletý manželský svazek.

Představení aktérů

S posledním záběrem babičky v kadeřnictví do obrazu postupně vstupuje její komentář, na který navazuje záběr z rozhovoru („talking head“). Podává základní informace o tom, kde a komu se narodila, jaké měla dětství, jak na něj vzpomíná. Její komentář je doprovázen prohlížením fotek ve fotoalbu a detaily těchto fotek. Následně na její komentář navazuje

dědeček při stejném obsahovém a formálním postupu. Dědeček pochází z kulacké rodiny, babička z velmi chudých poměrů – vzpomínky na podmínky, v nichž vyrůstali, trable, které jim a jejím rodinám doba připravila.

Dějová linka jejich vyprávění se dostává k nástupu do práce a seznámení. Svatba. Trable v začátcích rodinného života, příchod dětí. Zážitky dětí (dcera a syn) z dětství. Stavba rodinného domu, zabydlování. Způsob „tehdejšího“ života.

Představení dětí a vnoučat

Představení rodiny za pomoci situace u nedělního oběda. Nejdřív synchronní obraz i zvuk, následně vstupuje komentář jednoho z aktérů, jež se rozpovídá o dětech a vnoučatech. Následuje několik prostřihů na fotky z fotoalba, zarámované fotky, záběry dětí a vnoučat v různých situacích. Babička vysvětluje svůj vztah k vnoučatům.

Slavnostní oběd, únos nevěsty, pobyt na Netřeby, cesta zpátky

Skrz prostřihy na vesnické (ne)dění se dostáváme do budovy místní restaurace, kde probíhá slavnostní oběd při zlaté svatbě. Poté následuje „únos“ babičky dědečkem do jejího rodného bydliště. Příchod do zrekonstruované chalupy, zkrácená prohlídka chalupy. Simulované požehnání ke sňatku. Návrat. Vše ponecháno bez komentáře s plynulými zvukovými přechody.

Představení profesí a volnočasových činností aktérů

Navození tématu za pomoci práce na zahradě – okopávání záhonu, sekání trávy, natírání apod. Vstupují postupně komentáře obou aktérů. Dědeček správcem provozu výroby silničních strojů, babička účetní. Přejít do důchodu a tím vznikající trable. Prostřihy na výpovědi dětí, kteří mluví o změně vztahu jejich rodičů od důchodcovských let. Komentář následně umocněn jednou ze scén vzájemného konfliktu (parkování auta do garáže, umývání nádobí).

Charakter a temperament aktérů

Na scénu ztracených klíčů od domu, jež měla babička na starosti, navázat výpovědí dědečka o neustálém zmatení a ztracení věcí (nebo sebe) ze strany babičky. Opět doplněno historkami dětí. Následuje návrat na běžné domácí činnosti, při kterých dědeček kouří (je jich spousta). Navázání komentářem babičky, „jak ji hrozně rozčiluje, že tak strašně kouří.“ Prostřihy na komentáře dědečka a dětí.

Příčiny dlouholetosti sňatku

Delší pasáž záběrů z odpoledního programu zlaté svatby. Hosté se baví, popíjí, ochutnávají občerstvení. Dochází k symbolickému svatebnímu obřadu. Během něj navazují úvahy o tom, proč a jak se jim povedlo zůstat spolu tak dlouho. Vyprávění o lásce, toleranci a úctě. Po zlaté svatbě delší detailní záběry, málo střihu.

Závěr

Skrz delší „neutrální“, lehce unylé záběry domu, zahrady, možná i vesnického „dění“ následuje pasáž, kde babička s dědečkem postupně prozrazují, na co se ještě v životě těší, co si a copřejí jeden druhému. Pomalejší, nerušené, emotivní poslední záběry nahrazují dokončovací práce na zahradě s dědečkovým „Tak. Hotovo. Stačí.“ Závěrečné titulky.